

e-Bubbels uit Filosofenfontein

15 januari 2021

Voorwoord

Beste lezers,

Het nieuwe jaar 2021 is begonnen.

We beginnen met nieuwe moed en nieuwe krachten want er is versterking bij gekomen. Marie-Josée en Jacqueline zullen nu samen voor de eindredactie van de e-Bubbels zorgen zodat we jullie maandelijks een mooi exemplaar van de e-Bubbels kunnen aanbieden.

Ook is er een nieuwe rubriek bijgekomen want onze projectaanvraag is goedgekeurd. Meer info hierover kan je vinden in de rubriek 'Space for Grace' en natuurlijk zijn er ook wensen voor het nieuwe jaar in dit nummer te vinden.

Hopelijk zal het vaccin dit nieuwe jaar spoedig beschikbaar zijn voor velen onder ons zodat we ons masker kunnen afleggen en onze kapel kan heropenen. Geniet ondertussen van deze e-Bubbels.

Graag uw bijdragen voor het volgende nummer insturen voor 7 februari naar info@filosofenfontein.be.

Veel leesplezier,

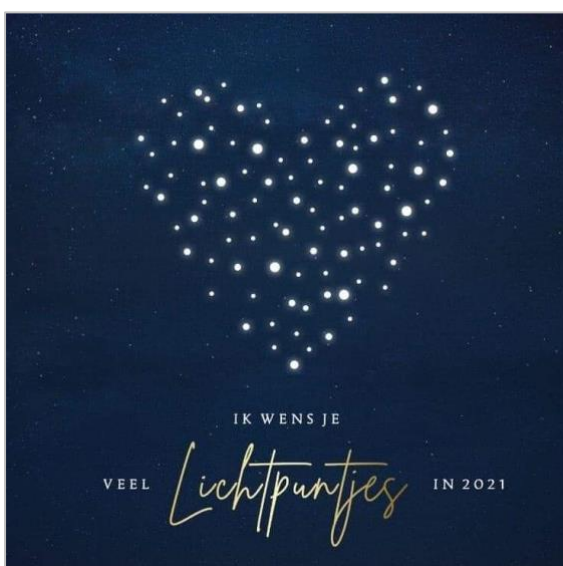
Marie-Josée en Jacqueline

Info van de FF-gemeenschap

Onze wensen

In 2020 schudde een virus ons leven door elkaar, isoleerde ons fysisch van wie ons lief en dierbaar zijn. Ook al ontdekten we nieuwe uitdagingen en kansen, toch kijken we al maanden hoopvol uit naar de lichtpuntjes van een nieuwe dag. Moge 2021 een jaar worden waarin we elkaar weer kunnen ontmoeten, terug 'gewoon' mogen leven en we blij zullen zijn met al dat 'gewone'.

Maar zolang het virus onder ons blijft wonen, blijven we ZOOM-vieren. We beseffen dat niet iedereen kan ZOOMen en daardoor tijdelijk afhaakt.

Speciaal voor hen:

Een warme groet aan de kapelgangers die niet in de mogelijkheid zijn om deel te nemen aan de zondagse Zoom-vieringen en zich op die manier misschien afgesneden voelen van de gemeenschap van Filosofenfontein. We hopen dat jullie wel genieten van deze e-Bubbels en kijken er naar uit jullie zo snel mogelijk terug te zien. Het ga jullie goed!

In naam van de gemeenschap.

Daniëlle Auwaerts & Griet Vanden Berghe

Wil je nog aansluiten met ZOOM en wens je hulp, contacteer ons dan op info@filosofenfontein.be. We helpen je graag verder.

Bijzonder woordje van dank

door Sabine Van Huffel namens het e-Bubbels redactieteam

REDACTIE e-BUBBELS

Misschien wisten sommigen onder jullie het nog niet maar Jacqueline De Bruyn heeft vanaf de start van onze e-Bubbels de hoofd- en eindredactie op zich genomen en we willen haar hiervoor heel speciaal danken voor alle inspanningen die zij al die maanden verrichtte. Zij heeft momenteel versterking gevraagd en we zijn heel blij dat Marie-Josée Janssens deze taak op zich wil nemen. Vanaf dit nummer zetten beide dames samen hun schouders onder de eindredactie van deze e-Bubbels. Alvast heel veel dank!

Onze speciale dank gaat ook naar Anne-Lieze die na de vele spirituele e-pero's afscheid van ons neemt. Haar leuke cursiefjes zullen we zeker missen. Ze was ook actief in heel wat werkgroepen van FF, waar ze een zeer waardevolle inbreng had. Ze zorgde ook voor een goed evenwicht tussen het spirituele en het materiële. Haar lekkere en zeer gezonde soep, koffie en thee, fruitsap, tiramisu ... werden door iedereen gemaakt. We verwachten haar zeker op elk aperitief NA corona voor een gezellige babbel en een echte zoen!

ZOOM-vieringen

Sinds 8 november 2020 bieden we elke week op zondagmorgen een ZOOM-viering aan zolang we niet kunnen samenkomen in de kapel. We zijn blij dat deze ZOOM-vieringen een groeiend aantal deelnemers kent, die wekelijks meevieren. Tijdens onze kerstavondviering op 24 december telden we zelfs meer dan 100 deelnemers. Deze vieringen zijn slechts mogelijk dankzij de harde inzet van velen, in het bijzonder:

- Het openkerk-team Jef Schoenaerts, Jef Vanden Branden, Ria Vandoren, Ria Verschueren en Lut Saelens die de ZOOM-vieringen coördineren;
- Het technisch team Ides Nicaise, Rik Nuytten, Jef Vanden Branden en Jan Hertogen, dat de technische ondersteuning biedt en de visuele en auditieve kwaliteit van de vieringen van week tot week tracht te professionaliseren;
- De voorgangers die de vieringen voorbereidden en leidden in 2020 en al wie zich hiervoor reeds engageerde in 2021;
- Onze webmaster Rik Nuytten die wekelijks de aankondigingen verstuurt en alle informatie aanbrengt op de website van Filosofenfontein;
- Pater Marcel Braekers voor zijn inhoudelijke inbreng, bezinningen en spirituele ondersteuning,
- En alle deelnemers omwille van hun enthousiaste deelname en/of interactieve inbreng.

Op die manier voelen we ons in deze coronatijden met elkaar verbonden als gemeenschap. Geloven doe je niet alleen!

Herstart avondprogramma op dinsdag 26 januari 2021 om 20 uur

door Jan Degraeuwe

Door de lockdown in het voorjaar konden enkele lezingen van het avondprogramma niet doorgaan. We nemen de draad terug op en nodigen u uit voor een eerste lezing die zal doorgaan via Zoom.

U kan zich inschrijven door te [klikken op deze link](#). Uw inschrijving wordt definitief na betaling, vóór 22 januari 2021, van 5 euro op rekening BE11 7340 3906 5848 van 'FIFO Heverlee' met vermelding van uw naam en '26 januari 2021'. Je ontvangt enkele dagen vooraf de zoom-link om deel te nemen aan de online avond.

Tommy Vandendriessche spreekt over **Gustavo Gutiérrez en de bevrijdingstheologie**.

Over de bevrijdingstheologie is binnenkerkelijk - en ook daarbuiten - veel te doen geweest. Is het stof intussen wat gaan liggen? Biedt dit stof dan nog wat verdere stof tot nadenken? Wat kunnen we, met enige afstand in de tijd, zeggen over Gustavo Gutiérrez en zijn Teologia de la liberación. Dit boek uit 1971 wordt beschouwd als de grondslag voor de bevrijdingstheologie in Latijns-Amerika.

Tommy Vandendriessche (1969) studeerde Plastische Opvoeding (St.-Lucas Gent) en Kunstgeschiedenis (UGent). Als student leerde hij het KUC (voorloper van 'Dominicus Gent') kennen. Hij is docent beeldende vakken & kunstgeschiedenis aan de lerarenopleiding van de Katholieke Hogeschool Vives Brugge, hij is er verantwoordelijke van de pastorale werkgroep en is ook verbonden met 'De Lier', een vernieuwend liturgisch initiatief in Brugge.

Space for Grace project

Het project 'Filosofenfontein Heverlee op NIEUWE WEGEN' is goedgekeurd en gaat van start in januari 2021

door Sabine Van Huffel namens de kerngroep

Tijdens het kerkberaad van 15 november 2021 heeft de nieuwe kerngroep haar kernpunten toegelicht. Eén ervan was de projectaanvraag 'Filosofenfontein Heverlee op nieuwe wegen' dat ingediend werd als Space for Grace project (<https://www.gelovenbeweegt.be>).

Het initiatief is een samenwerkingsverband tussen het Interdiocesaan Pastoraal Beraad (IPB), Porticus, het Academisch Centrum Praktische Theologie en Hefboom vzw. Het loopt tegelijk in Vlaanderen, Nederland en Duitsland. De goedgekeurde projecten worden telkens voor een jaar ondersteund.

Meer concreet heeft de kerngroep haar plannen voorgesteld met als doel onze eigen geloofsgemeenschap te revitaliseren en nieuwe bronnen van geloofsbeleving aan te boren om zo te groeien naar een nieuwe visie op kerk-zijn. We kijken vooruit hoe we een vitale kerk kunnen zijn middenin een geseclariseerde samenleving.

Deze aanvraag werd net voor Kerstmis goedgekeurd en dit betekent dat wij vanaf januari van start gaan met de uitvoering ervan. Dit project zal de medewerking van onze hele gemeenschap inhouden en in het bijzonder van de werkgroep liturgie inclusief het openkerkteam, het koor, de organisten en de website.

Hieronder volgt een **korte samenvatting van de voornaamste doelstellingen**.

Wat?

Het project beoogt de realisatie van drie doelstellingen:

1. interne versterking van de gemeenschap van Filosofenfontein, maar ook
2. externe versterking door netwerkverbreding. Dit alles moet ultiem bijdragen aan
3. een veranderende visie op de kerk van morgen.

In het bijzonder:

1. We willen de spirituele uitstraling van Filosofenfontein beter verankeren door het een ruimere bekendheid te geven, en een duurzame en geëngageerde gemeenschap op te bouwen door nieuwe doelgroepen aan te trekken. In het bijzonder willen we inspiratie aanreiken aan zinzoekers en ons ook door hen laten bevragen, ook als ze zich niet verwant voelen met institutioneel geloof (*interne versterking*).
2. We willen de contacten met andere geloofsgemeenschappen versterken om zo een lerend netwerk te vormen zowel spiritueel als organisatorisch. Sterker nog, we willen dit verder opentrekken naar contacten en gesprekken met mensen, groepen, organisaties die weinig affiniteit hebben met kerkelijk geloof en die ons net daardoor uitdagen om ons geloof te bevragen (*externe versterking*).
3. We willen op die manier bijdragen aan onze **kerndoelstelling**: een **veranderende visie op kerkopbouw**. Dit omhelst twee pijlers: enerzijds het versterken van de persoonlijke geloofsvorming en de individuele geloofsbeleving en anderzijds de kracht van een gemeenschap die mensen daarbij ondersteunt en inspireert en hen ook wegens aanreikt om dat geloof handen en voeten te geven.

Wie?

De werkgroepen die actief zijn binnen Filosofenfontein, aangestuurd door de kerngroep

Hoe?

Volgende initiatieven moeten de toegang tot de spirituele bronnen van FF vergemakkelijken langs nieuwe wegen voor gemeenschapsopbouw en kerk-zijn. Daardoor hopen we een laagdrempeligere spirituele oase te kunnen aanbieden om huidige leden langer te betrekken en nieuwe doelgroepen aan te trekken.

Het betreft in het bijzonder:

- Upgrade van ons communicatieplatform (website, nieuwe sociale media, e-mail, folders);
- Livestreaming (internet) van de zondagsliturgie (ook avondprogramma, meetings ...) aanbieden;
- Uitbouw van onze open huis-, tuin-, wandel- en Zoomkerken naar nieuwe doelgroepen toe zoals zinzoekers, jonge gezinnen ...;
- Verruiming van het aanbod van onze muziek- en kunstbeleving (via muzikale optredens, orgelconcerten, kunsttentoonstelling, samenzang ...) als poort naar zingeving en religieuze beleving.

Op 6 januari kregen we volgende positieve **feedback** op onze aanvraag:

“Het project zet in op het zoeken naar een nieuwe visie op kerkopbouw, onder meer door in coronatijd te werken aan creatieve openkerkmomenten. Het gaat dus breder dan enkel eucharistievieringen. De Filosofenfontein (dekt de naam de lading wel?) werkt op inhoudelijk, methodisch en communicatief vlak en dat is effectief wat er nodig is. Ze staan sterk in de Dominicaanse traditie, dat geeft vertrouwen. De groep wordt geleid door sterke trekkers, die vertrouwen geven in het welslagen van het project.

De uitdaging bestaat in de vernieuwing, de vitalisering van de bestaande werking door het creëren van een lerend netwerk. Zo hopen ze nieuwe doelgroepen aan te boren, onder meer het bereiken van jongeren. Er moet goed nagedacht worden over de aanpak hiervan: hoe kan de verjonging gerealiseerd worden? Het zingen is alleszins een verbindend element, net als de vernieuwing van het communicatieplatform (de website). Maar daarnaast is er meer nodig.

Het project kan een belangrijke proeftuin worden voor een nieuwe visie op kerk-zijn. Het is daarom belangrijk dat er voldoende aandacht gaat naar de visie op en de concretisering van de vernieuwingen om nieuwe doelgroepen aan te trekken.”

We gaan dus meteen aan de slag en hopen genoeg enthousiastelingen onder jullie te vinden die hun schouders onder dit project willen zetten op velerlei vlakken. We zullen in de volgende e-Bubbels regelmatig rapporteren omtrent de voortgang van dit project. Neem alvast een kijkje op de website www.spaceforgrace.be waarop ons project reeds is aangekondigd.

Mijmeringen van kapelgangers

Wandelen in coronatijden

door Erik en Denise Van Eynde (tekst en foto's)

Pats boem! Midden maart. Een virtuele aardverschuiving. Een pandemie komt op ons af. Een pandemie - een woord dat ons aan de pest in de donkere middeleeuwen doet denken - klopt aan de deur. Men doet open maar winkels, cafés, restaurants gaan dicht. Sportwedstrijden, culturele evenementen en concerten worden afgelast.

De lockdown is een feit. **‘Blijf in uw kot!’** wordt de mantra van onze politici.

Toch nog een lichtje in de duisternis. Fietsen of wandelen in je bubbel wordt aangeraden als heilzaam voor je mentale welzijn. Het dorp waar we wonen leent zich tot mooie natuurwandelingen: in mijn achtertuin hebben we Heverleebos en het Zoet Water, een paar kilometer verder het Meerdaalwoud en het natuurgebied ‘De Doode Bemde’ en wat verderop het Brabants Haspengouws plateau.

We starten in het bos. In de beginne was alles nog grijs en grauw en winters maar elke dag verder komt er meer groen in het kleurenpalet. Kijk eens hoe de zon speelt op de kale stammen, een meesterwerk van fijn kantwerk.

Elke dag meer groen tot we op een morgen uitroepen:

“Daar is de lente, daar is de zon. Bijna ...”. Neen, we roepen het niet uit, we zingen het uit.

Maar zoals je weet: mooie liedjes duren niet lang. Na het bos ontdekken we de verre horizonten en weidse vergezichten van het Brabants Haspengouws plateau, ingesneden door het water van de Dijle, de Ijse en de Voer. Vanaf dit plateau zie je heel duidelijk de Leuvense skyline: het medisch complex van de Gasthuisberg, de toren van IMEC, het Philips gebouw en eenzaam en alleen het torengedouw van UCLL.

Wat ons nog meer bekoort is het mondriaans lappendeken van het landschap, prachtige gele velden afgeboord met donkerbruine braakgronden en tussen land en lucht een rode streep van een trage zonsondergang. Een gratis kleurenfestijn.

We stappen langs trage wandelwegen tussen kleurrijke klaprozen, korenbloemen, hyacinten en anemonen.

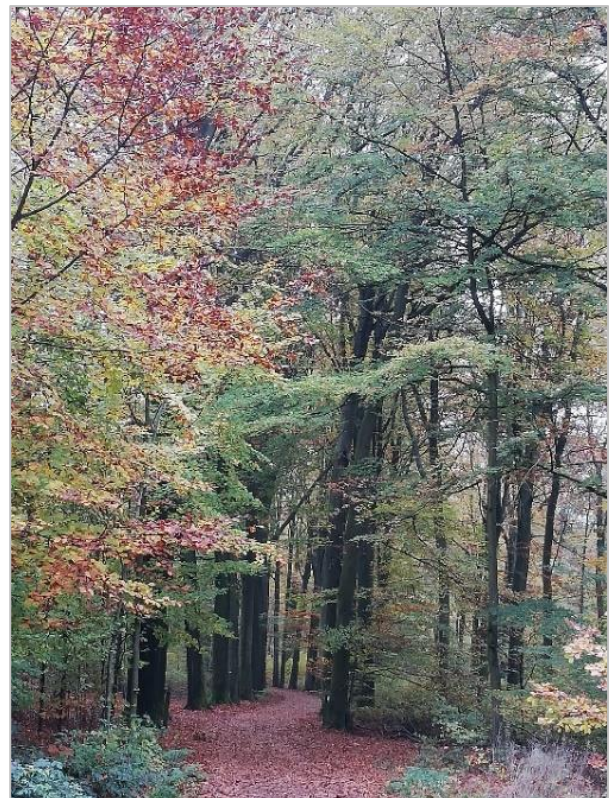

Zoals corona in de zomer even op vakantie was, zo gingen we met onze uitgebreide bubbel van twaalf naar letterlijk hogere bloemenvelden om ons gouden huwelijksjubileum te vieren in Sankt Moritz, Zwitserland. Daar werden we geconfronteerd met natuur van een ander kaliber. Je loopt over uitgestrekte alpenweiden, langs diepe meren en rotsachtige berghellingen, om de top te bereiken en beloond te worden met een adembenemend uitzicht. Verwondering en grote dankbaarheid om dit samen met kinderen en kleinkinderen te mogen beleven, als bekroning van vijftig jaar saamenzijn.

Onze vakantie eindigde wel lichtjes in mineur, ziek teruggekeerd, gelukkig geen covid maar een doodgewone verkoudheid.

Zoals in het lied *'Die kat kwam weer, die kon niet langer wacht. De kat kwam weer de volgende ...'* zo kwam ook corona in de herfst terug. Nog actiever dan in de lente en wéér moesten we in ons kot blijven. Wandelen of fietsen was terug het advies van onze beleidsmakers. We zijn dan maar naar onze eerste liefde teruggekeerd **'het bos'**. Herfst. Een ware kleurenexplosie: groen, geel, oranje en rood in oneindige variaties. Wolkenformaties schuiven voorbij.

Nu op zoek naar paddenstoelen. Paddenstoelen doen ons terugdenken aan de sprookjeswereld waarin boskabouters, nimfen en heksen onze kinderlijke fantasie opwekten. Maar jammer lieten zij zich niet zien of was ons geloof niet groot genoeg?

Maar wat we wel ontdekten was poëzie verstopt tussen de bomen. Een gedicht trok meteen onze aandacht. Het was opgedragen aan Astrid. Astrid, een jonge tiener en dochter van de fietsenmaker van het dorp, overleed in 2018 aan melanoom.

Sneeuwhart (voor Astrid)

woorden leken koud en krachteloos
onmacht dwarrelde rond in de leegte
van gemis en niemand vond troost
voor dit meedogenloze verdriet

tot we jou zagen lachen in de sneeuw
duizend sterren fonkelden in de lucht
zij zullen je nu omarmen waar je bent
en schijnen naar wie je achter liet

Sneeuwhart (voor Astrid)

Woorden leken koud en krachteloos
onmacht dwarrelde rond in de leegte
van gemis en niemand vond troost
voor dit meedogenloze verdriet

tot we jou zagen lachen in de sneeuw
duizend sterren fonkelden in de lucht
zij zullen je nu omarmen waar je bent
en schijnen naar wie je achter liet

Het 'in uw kot blijven' heeft ons naar buiten gelokt en ons dichterbij de natuur gebracht. Deze ervaringen willen wij met jullie delen in woord en beeld. We hopen dat ook jij ervan geniet. Voor de ganse fotoreportage klik op de volgende link:

https://www.youtube.com/watch_popup?v=inZ8-xcqtuY

Indien deze link niet werkt, kopieer hem dan en open hem in je browser.

Herinneringen aan mijn fantastische buurvrouw Celine Van den Bosch-Crabbé

door Daniëlle Auwaerts

Mijn ijver om een nieuwe tekst te schrijven was wat geluwd, maar bij het heengaan van Celine werd mijn digitale pen weer wakker en zette ik in mijn hoofd reeds een aantal gedachten op een rijtje.

Laat ons teruggaan tot 1974. Mijn man Vik en ikzelf hadden vol enthousiasme een bouwgrond gekocht in een voor ons toen onbekende straat: de Fonteinstraat in Heverlee, die sinds meer dan 10 jaar de Oud-Heverleestraat heet. Met onze kleine spruit Maarten lieten we ons regelmatig ter plaatse zien en werden we verwelkomd door Roger en Celine, die ons geruststelden over de aanwezigheid van de trein aan het einde van onze toekomstige tuin. Je zag aan hun gezicht dat ze er heel graag woonden en ons hetzelfde toewensten.

Foto overlijdensbericht

Nochtans zouden we de pret bederven van hun tienerzoon Joris, die met zijn fiets plezier beleefde op de wilde helling van ons grondstuk. Ze moeten toen gedacht hebben: "Goede burens zijn toch nog beter dan een wild crossterrein". Trouwens, hun jongste kind was een dochter en die zou misschien meer deugd beleven aan de kleintjes van de nieuwe bewoners.

Plannen werden getekend en goedgekeurd en iets meer dan een jaar later was het nieuwe huis klaar en in mijn buik groeide een tweede kindje dat de lieveling werd van de hele familie, vooral van dochter Kristel. Kristel heeft veel voor Gerlinde gezorgd, zelfs Celine speelde op onverwachte momenten oppas, als ik moest lesgeven en het kindje plots wat koorts had.

Sinds haar jongste dochter 12 jaar was werkte Celine deeltijds bij een ziekenfonds. Ze vertelde me dat ze zo blij was weer onder de mensen te komen na het opvoeden van vier kinderen. Celine was immers een zeer sociale vrouw, die een heel gezelschap kon onderhouden door haar warme lach, haar grappige verhalen en haar sociale betrokkenheid.

Stilaan merkten we hoe belangrijk zij was om mensen bij elkaar te brengen. Samen met de overburen, de bewoners van de linkerkant en ondertussen ook wij, aan de rechterkant, werden regelmatig verjaardagen gevierd met wijn (eigen product van Roger) en kaas, tot in de late uurtjes. De kinderen werden niet uitgenodigd, zo konden de volwassenen zich eens laten gaan en de beste moppentapper was Celine. Haar grappen waren niet echt bestemd voor kinderoortjes. Wat hadden wij geluk in zulke buurt terechtgekomen te zijn.

Toen stierf onverwacht de nog vrij jonge buurman van de linkerkant. Hij liet een gehandicapte vrouw, Lisette, achter en hun vijfjarig zoontje Bernard. Vele jaren heeft Celine haar buurvrouw

geholpen met zovele zaken, vooral met de opvoeding van het kleine jongetje. Roger heeft hem onder meer leren fietsen. Ook de overburen en wijzelf hebben Lisette regelmatig geholpen. Ikzelf ging met haar naar de kapper en hielp haar met breien. Het was de barmhartige geest van Celine die ons inspireerde.

Marcel vermeldde reeds haar kookkunst. Hij kan het weten want als Celine zuurkool maakte werd Marcel steevast uitgenodigd om een van zijn lievelingsgerechten te komen eten.

Haar gastvrijheid kende geen grenzen. Ooit hadden de kinderen - wellicht samen met Roger - een Franssprekend jongetje uit de banlieues van Parijs naar Heverlee laten komen, zonder haar medeweten. Ook voor hem heeft Celine goed gezorgd en hem zelfs met de trein teruggebracht, wat niet gepland was. Omdat de jongen een besmettelijke kinderziekte had opgelopen mocht hij niet met de groep terugkeren.

1996: Celine en Roger 40 jaar getrouwd

Eén keer kwam ze uitvoerig op het televisiescherm. Kleindochter Barbara werkte bij 'Woestijnvis' en moest kandidaten hebben voor een programma: 'Boeken uit de kast.' Celine vertelde dat haar geliefkoosd boek het 'Kookboek van de Boerinnenbond' was. Ze zei o.m. dat een bepaald soort bloem niet goed was voor haar lievelingswafels (die bloem plakte aan). Grote hilariteit natuurlijk, omdat ze dat durfde vertellen. Woestijnvis vond de grappige toon uitstekend!

Na haar pensioen begon ze verre reizen te maken, ook met het vliegtuig. Roger was bang en bleef thuis, maar bij de reünies van de reisgenoten bij hen thuis, genoot hij mee van het blijde reisgezelschap en bood zijn eigengemaakte wijn aan. En Celine genoot extra!

In september 2016 waren Celine en Roger 60 jaar getrouwd. Toen ze enkele weken nadien een beroerte kreeg en gedeeltelijk verlamd was, verdween het plezier uit haar leven, maar klagen deed ze nooit. Als ik haar bezocht in het WZC Annuntiaten te Heverlee vertelde ze altijd met dankbaarheid over de goede zorgen van het personeel en over haar lieve kinderen, kleinkinderen, achterkleinkinderen, broer en zussen.

Aan haar rijke leven is nu een einde gekomen. Haar kinderen zullen zich nu ontfermen over papa Roger, die overmand is door verdriet. Hopelijk komt aan de pandemie zo vlug mogelijk een einde, zodat het leven voor hem en voor ons allemaal wat aangener wordt.

e-Kaarsje

e-Kaarsje voor Celine Crabbé

Laten we een e-kaarsje branden voor Celine Crabbé

- Als dank voor haar rijk gevulde leven;
- Als dank dat we haar in ons midden mochten hebben;
- Als dank voor haar langdurige inzet voor onze gemeenschap;
- Opdat Roger, haar kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen een nieuw evenwicht mogen vinden zonder die lieve echtgenote, mama, oma en grote oma;
- Opdat zij nog lang mag verder leven, midden onder ons.

Overlijden van Celine Crabbé

door Marcel

Dit bericht werd per mail reeds doorgestuurd op 8 januari 2021.

Met veel droefheid moet ik jullie laten weten dat gisteren op 7 januari Celine Crabbé is overleden. Ze was echtgenote van Roger, moeder van 4 kinderen, oma van een hele boel kleinkinderen en achterkleinkinderen. Ze zou dit jaar 90 jaar zijn geworden. Iedereen heeft haar gekend als een sterke vrouw, altijd opgewekt, nuchter, klaar om te helpen. In onze gemeenschap heeft ze vele jaren voor de versiering van de kapel gezorgd. Als er gefeest werd was ze er graag bij en wie heeft niet genoten van haar lekkere rijstepap. Celine was een lieve vrouw, bezorgd om wat met anderen gebeurde, diepgelovig zonder veel franje maar heel oprecht. En ... ze kon zuurkool maken als niemand anders. De laatste tijd wilde het lichaam niet meer mee, maar haar geest bleef kwiek. Een bezoekje in het zorgcentrum kon haar zo gelukkig maken. Roger en haar kinderen mogen terecht trots zijn zo'n partner of moeder te hebben gehad. We zullen haar missen. Jammer dat we in stilte van haar moeten afscheid nemen, daarom nodig ik jullie uit haar en Roger in uw gebed op te nemen.

Op e-pero bij Anne-Lieze

'Er is een tijd van komen en een tijd van gaan.

De tijd van gaan is nu gekomen!!' Dit schrijft Anne-Lieze.

Ze gaat nu op zoek naar nieuwe en haalbare uitdagingen.

Hieronder kan u nog een laatste cursiefje van haar lezen en het gaat ook over afscheid nemen.

Voor Anne-Lieze nog een vuurwerk van bloemen met [dit filmpje](#) en natuurlijk nog een duim en veel handgeklap.

Busje komt zo ... over afscheid nemen

door Anne-Lieze

"Sta ik hier op perron 7? Weet u ook wanneer de bus 310 aankomt?" vraag ik de twee mensen die in het bushokje staan. Het is negen januari. En een kille zaterdagmiddag. Ik ben op weg naar een vriendin die mij warme voeten belooft aan een vuurkorf.

"Ja, ja, zegt ze. Wij pakken ook deze bus. Luk zal kijken op het bord om te zien hoe lang we nog moeten wachten. Madam, jij kan niet lezen hé? Ik zie dat aan uw witte stok. Maar, voegt ze hieraan toe, ik kan ook niet lezen. Alleen Luk kan lezen, wat een geluk hé?"

Twee lieve mensen met een mentale beperking, maar onbeperkt in vriendelijkheid en creativiteit. Ze zien elkaar doodgraag vertellen ze mij, en zullen mij dat eens tonen. Ze zoenen elkaar op de mond mét mondkapje aan. Niks kan hen tegenhouden, en al zeker geen stukje stof.

Op een perron, in de bus, en ja, bijna overal in de stad, blijft het mondkapje verplicht voor iedereen. Hier worden nu eens geen uitzonderingen gemaakt. Zwarte mensen dragen meestal een wit masker en de witte vooral een zwart. Op mijn mondkapje maak ik reclame voor licht en liefde!

Het zoenen op de mond met een stukje stof als barrière. Het ontroert mij. Hun liefde geeft vleugels en ik mag delen in hun geluk.

"Ik moet naar huis, zegt zij, Luk heeft een cadeautje gekocht, omdat ik weg moet." Maar Luk wordt ongeduldig omdat de bus vertraging heeft. Afscheid nemen mag je niet rekken. Als alles gezegd is, beloftes gedaan, wat sta je daar dan nog. Hij doet nog wat pogingen om te zoenen, maar dat wijst ze af. Ze wil dat de bus komt, dat ze kan instappen en mij helpen.

Geef mij een kus, een kus voor de laatste bus... neurie ik stilletjes op mijn bank in de bus, op weg naar het vuur.

Wensen van kapelgangers

van Ieke Knapen en Paul Destrooper (tekst en foto)

We hebben over dit jaar
goede dingen te vertellen
van mond tot mond
aangeblazen tot een zeepbel
die naar jou komt.
Je kunt er onze wensen in proeven
en ook wat zoutig water.
Een mysterie van er zijn
en niet zijn.
We verhalen verder
en zullen het jullie laten horen
als het eens zover is.
Tot in 2021.

van Hilde Boers, een ex-kapelgangster

Zij en haar man zijn verhuisd naar een appartement in Antwerpen, dicht bij hun kinderen. Ze kreeg een kaartje vanwege Filosofenfontein en ze heeft er tof op gereageerd, bedoeld voor de ganse gemeenschap.

"Aan alle FiFo's:

Deze stille Kerstvrede in intieme kring
en in 2021 terug een lofzang met heel de gemeenschap.
Vrede voor hen die veraf zijn,
voor hen die nabij zijn. (Jes. 57/19)".

Verbindend nieuwjaren

door Jacques Perquy

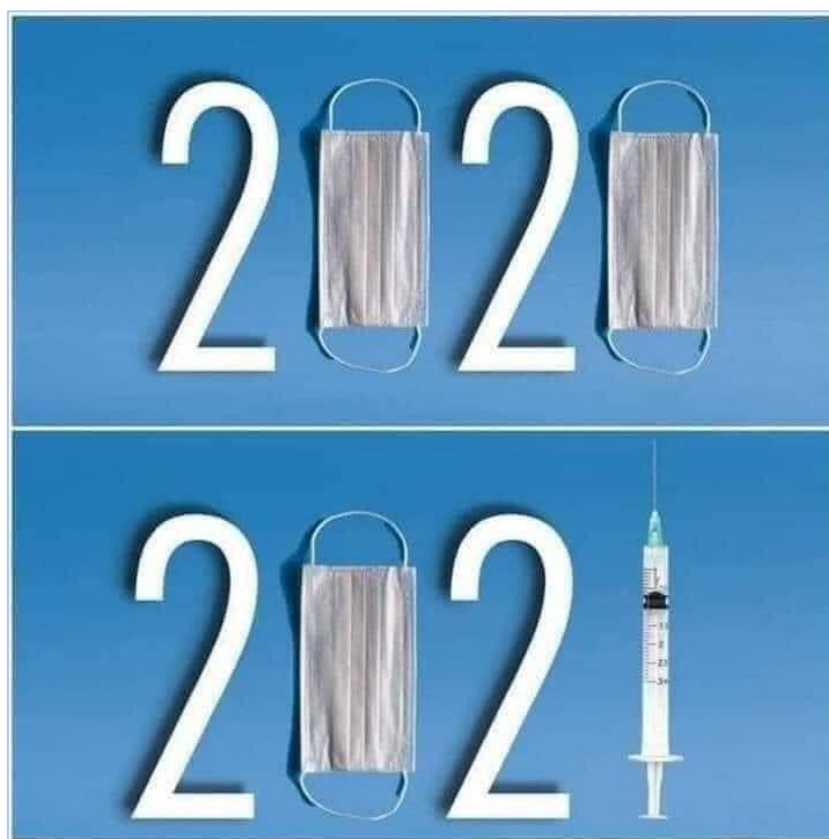
In de laatste week van het oude jaar, werd in het tv-nieuws een oproep uitgestuurd door de vzw Verb(l)ind, om op oudejaarsavond om klokslag 20.20 buiten te komen om gezamenlijk afscheid te nemen van het voorbijge jaar en het nieuwe te verwelkomen.

Ik vond dit een aantrekkelijke gedachte, maar voelde er niet veel voor om in onze (kleine) straat daar alleen te staan koekeloeren.

Daarom schreef ik een klein briefje met het voorstel om dit ook in onze straat te doen met als bijkomend argument dat we op die manier de drie nieuwe gezinnen, die hier zijn komen wonen, konden verwelkomen.

Door een gelukkig toeval trof ik op 30 december in elk huis één of meerdere burens die allen enthousiast reageerden op het voorstel.

En daadwerkelijk: op oudejaar kwamen 24 volwassenen en 8 kinderen op straat om elkaar een gelukkig nieuw jaar toe te wensen. Aan de kinderen had ik gevraagd om met krijt de namen van alle bewoners voor elk huis op de stoep te schrijven, zodat die ook de volgende dagen nog konden zien wie waar woont. Het werd een warme ontmoeting waarbij spontaan hapjes en drankjes rondgingen en vooral mensen met elkaar hebben gesproken. De kinderen genoten van het spelen in de 'nacht' en zijn dat nadien blijven doen. In West-Vlaanderen zegt men over kinderen, die lawaai maken, dat 'die veel leven maken'. Ik had tot nu nooit beseft hoe toepasselijk deze uitdrukking is.

Muziektip van Griet

Een mooie gelegenheid om na de heuglijke geboorte van het Kerstkind, op een speciale manier het feestelijk Halleluia van Händel te beluisteren.

Klik op de link: <https://fundacionlacaixa.org/en/ising-hallelujah>

Vervolgverhaal over de kunstwerken van Simone Reynders

Wandtapijt: Triskelion - Levenskracht

<https://simone-reynders.be/index.html>

door Liesbeth Daenen & Griet Vanden Berghe

Simone beeldt hier een driebenige spiraal of Triskelion uit. Dit is een oeroud symbool dat zowel bij de Kelten maar ook in de antieke oudheid bv. in Sicilië voorkwam.

Het getal drie is een heilig getal. Eén is het getal voor 'Schepper', twee het getal voor 'vrouwelijke kracht' en drie is hetgeen mannelijke en vrouwelijke kracht samen scheppen nl. 'het Al'.

Een spiraal is de ultieme uitdrukking van levenskracht, die actief is in al wat leeft, zeker in de zon en in de maan. Je ziet enerzijds een zon, omringd door een witte stralende cirkel, anderzijds het gezicht van Janneke maan, samen afgebeeld in een donkerblauw purperen avondveld. Tegelijk stralen zon en maan krachtig overdag zowel over de wateren (de blauwe kronkels onderaan), het land (het groene onderaan), als in de lucht (het 'open' raamwerk). Hun kracht straalt ook door in het vuur, dat je terugvindt in de rode vierkantjes van het raamwerk, waarin telkens triskelions te herkennen zijn. De vier cirkels in het raamwerk bevatten elk een vierkant, die rust geven aan de krachten van zon en maan. Mogelijk zijn het de windrichtingen.

Een inspirerend werkje met humor door het gelaat en de voetjes, ook in de mens is de levenskracht actief.

Hoe zou het nog zijn met ... de zangbundels?

door Frank Cuypers (tekst en foto)

U volgt ongetwijfeld de berichtgeving over de Vlaamse canon. Daar wordt op dit moment door een speciale commissie druk aan gewerkt. In afwachting van de publicatie kan iedereen zijn mening geven en wij kunnen in deze rubriek dus uiteraard niet achterblijven.

De zangbundel van Filosofenfontein hoort ongetwijfeld thuis in de Vlaamse canon. Hij voldoet perfect aan de definitie: ankerpunt zijn uit onze cultuur en geschiedenis. De zangbundels zijn sinds mensenheugenis een essentieel onderdeel van onze liturgie met hun prachtige teksten en muziek. Sla de zangbundel open en je roept de sfeer van een viering zo op. Wij brengen in de kapel de Vlaamse canon ook in de praktijk: canon zingen, gewild of ongewild, is één van onze specialiteiten.

Het is er op het eerste gezicht niet aan te zien - hoewel verschillende exemplaren duidelijke sporen vertonen van intens gebruik - maar de zangbundels hebben een rijke geschiedenis. Het maken van de oude versie moet een monnikenwerk geweest zijn - waarschijnlijk letterlijk: de teksten zorgvuldig met de typemachine uitgewerkt en met de hand geïllustreerd en verlicht met de bijbehorende notenbalken.

De vernieuwde zangbundels zagen het levenslicht in 2009 samen met andere initiatieven zoals nieuwe verlichting en andere stoelen.

Vooruitstrevend zoals steeds werd daarbij toen al gebruik gemaakt van computers en software: de liederen en notenbalken werden ingetypt in het softwarepakket Lilypond. Alles verscheen netjes op het scherm en kon zelfs dadelijk beluisterd worden. Maar laat er geen twijfel over bestaan: ook het maken van deze bundels was een monnikenwerk, dit keer eerder figuurlijk. Een groep gedreven kapelgangers zette zich aan het werk om liederen te selecteren en alles opnieuw uit te werken. Er werd vergaderd, gemaild en heel veel huiswerk gemaakt met als resultaat een verzameling troostende en opwekkende, warme liederen waarin de verbondenheid binnen Filosofenfontein te voelen is. Een Zangbundel om trots op te zijn!

Op dit moment komt de muziek tijdens de online vieringen natuurlijk uit de luidsprekers en verschijnt de tekst op het computerscherm. Maar binnen niet al te lange tijd hopen we weer de nummers van het bord te moeten aflezen, misschien voor alle zekerheid ook nog even na te vragen bij onze buurman of -vrouw, en dan snel naar het juiste lied te bladeren om dadelijk mee te zijn als het koor inzet.

Maar probeer bij het omslaan van de bladeren toch maar de reflex te onderdrukken om uw vinger nat te maken. Wie wil weten waarom moet er 'De Naam van de Roos' van Umberto Eco nog maar eens op nalezen.

Informatie en interessante weetjes

Petitie op de website van Amnesty Internationaal

door Lut Saelens

Op 13 november 2013 overleefde Marinel Sumook Ubaldo de tyfoon Haiyan. Haar dorp werd volledig verwoest. Nu, jaren later, staan de duizenden slachtoffers nog steeds in de kou. Er is onvoldoende toegang tot voedsel en water, degelijk onderdak, elektriciteit en sanitaire voorzieningen. De Filipijnse overheid laat deze mensen in de steek.

Als mensenrechtenactiviste wijst Marinel de Filipijnse overheid op haar verplichtingen en eist ze dat haar gemeenschap wordt geholpen. Marinel getuigde al op een klimaatconferentie in New York en op de klimaatop in Parijs en roept via sociale media regeringen wereldwijd op om klimaatverandering een halt toe te roepen.

Wil a.u.b. de petitie ondertekenen die je vindt door onderstaande link aan te klikken. Bedankt!

<https://www.amnesty-international.be/marinel>

Wonen in Leuven: onbetaalbaar?

door Ides Nicaise

Leuven is een van de rijkere gemeenten van België. Door de bloeiende economie en de nabijheid van Brussel is het ook een dure stad om te wonen. De ambitie om de stad klimaatneutraal te maken tegen 2030 maakt dat er fors geïnvesteerd wordt in innovatie op het vlak van energiebezuiniging, waardoor de prijzen van woningen helaas nog verder de hoogte ingejaagd worden. Voor mensen met een laag inkomen is Leuven inderdaad haast onbetaalbaar.

Het stadsbestuur doet wel inspanningen om deze groep ook aan zijn trekken te laten komen, onder andere door sociale woningbouw en huurpremies van het OCMW. Stad en universiteit hebben samen de strijd aangeboden tegen één van de meest beruchte huisjesmelkers (de familie Appeltans) die in Leuven honderden woningen en kamers verhuurt. Asielzoekers zijn omwille van hun rechtsonzekerheid de grootste slachtoffers van huisjesmelkerij: kamers in mensonwaardige staat worden nog steeds tegen woekerprijzen verhuurd. De paradox is dat - als er dan klacht wordt ingediend - deze huurwoningen of kamers onbewoonbaar verklaard worden, waardoor de huurders op straat riskeren te staan. Voor hen is het soms kiezen tussen de pest en de cholera. Daarom is een initiatief zoals het Woonanker (zie verder) kostbaar.

Een andere maatregel van het Leuvense stadsbestuur is het belasten van leegstaande panden, als prikkel voor eigenaars om hun panden zo snel mogelijk opnieuw te verhuren. De stad koopt en huurt ook zelf leegstaande panden om ze goedkoper door te verkopen of te verhuren. Vanaf volgend jaar wil het stadsbestuur daarvoor gebruik maken van het zgn. sociaal beheerrecht. Een duizendtal verkrotte panden zouden op die manier in aanmerking komen voor verplichte tijdelijke overdracht aan de stad, die ze dan zou renoveren en via het Sociaal Verhuurkantoor verhuren aan gezinnen met lage inkomens. Zo zouden de huurprijzen op termijn terug moeten dalen, tenminste als dit op voldoende grote schaal gebeurt. Voorlopig gaat het nog maar om een experiment met een 20-tal woningen.

De nood is hoog. Er staan in Leuven 5600 personen op de wachtlijsten voor sociale woningen. Daartegenover staat de geplande bouw van 618 sociale woningen tegen 2025. Tegen dan is de wachtlijst misschien nog een stuk langer geworden.

Leuven heeft na vele jaren van ontkenning op 21 februari jl. ook zijn dak- en thuislozen geteld. Het ging die dag om 466 volwassenen en 90 kinderen. Een klein aantal sliep in openbare ruimten, een ander deel in kraakpanden, garageboxen, auto's. Een deel vond onderdak in opvangtehuizen, en een grote groep zwerft rond van het ene tijdelijke onderdak naar het andere, bij vrienden of familie.

Het Woonanker

door Ides Nicaise

Het Woonanker Leuven is een vrijwilligerswerking, een gezamenlijk initiatief van de stad Leuven, het CAW Oost-Brabant en het OCMW.

Het Woonanker helpt maatschappelijk kwetsbare mensen die extra ondersteuning nodig hebben bij het zoeken naar een huurwoning: thuis- of dakloze mensen, vluchtelingen, slecht behuisde mensen. Wie er aanklopt krijgt concrete ondersteuning: hoe zoek je een woning op het internet, hoe bel je met een eigenaar, waarop moet je letten bij het bezichtigen van een huurwoning, waaraan moet je denken bij je verhuis ... Een vrijwilliger leert je verschillende immo-sites bezoeken, legt samen met jou contact met eigenaars van geschikte huurwoningen, oefent met jou hoe je in het 'sollicitatiegesprek' met een eigenaar als een betrouwbare huurder overkomt ... Als dat kan, gaat de vrijwilliger mee woningen bezichtigen. Je krijgt ook informatie over rechten op premies of subsidies, sociale huisvesting, en de stappen die je daarvoor moet zetten.

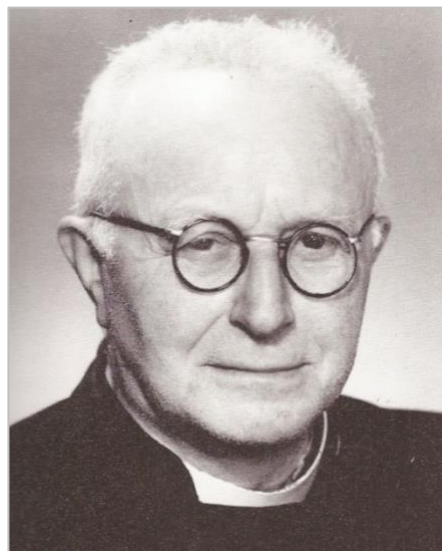
De vraag naar hulp is groot. Daarom is het Woonanker voortdurend op zoek naar vrijwilligers: mensen die geven om een ander en zich daar ook actief voor willen inzetten. Je hoeft er geen expert in huurwetgeving voor te zijn. Je krijgt ook als vrijwilliger vorming en coaching. Laat je overtuigen door een paar ervaren vrijwilligers in de schitterende reportage op de webstek van het CAW: [5 jaar Woonanker | CAW](#).

In februari 2021 is het 100 jaar geleden

door Mark Cornelis

Op zekere dag in februari 1921 bezocht parochiepriester Ivo Cornelis een moeder die op sterven lag in een zolderkamertje. Twee kinderen, totaal uitgehongerd, lagen onder haar bed op wat lompen te slapen. Van de vrouw vernam hij dat haar man een dronkaard was. Zelfs nu zat hij in de kroeg. De vrouw smeekte de onderpastoor om voor haar twee kinderen te zorgen en Ivo Cornelis, die zeer ontroerd was, beloofde dit. Toen de vader enkele uren later dronken thuiskwam, was zijn vrouw al gestorven en waren zijn kinderen met de onderpastoor vertrokken.

De huishoudster van de pastoor was niet weinig verrast, toen hij haar vroeg voor die twee jongens te zorgen. En het bleef niet bij twee. Dagelijks maakte hij miserabele dingen

mee en er volgden nog vele jongens uit arme en verwaarloosde gezinnen.

Het Jongenstehuis Ivo Cornelis was geboren.

Uit: 'Ivo Cornelis, een der Vlaamse groten in Kerk en samenleving'.

Verkrijgbaar bij Mark Cornelis, neef van Ivo en gewezen aalmoezenier van de oud-leden der Jongenstehuizen Ivo Cornelis.

Te bestellen via zijn e-mailadres: cornelis.mark@telenet.be.

Kostprijs voor het boek 12 euro + 4 euro verzendkosten = 16 euro.

Damiaan inspireert! Franciscus inspireert! Ivo Cornelis inspireert!

Lectuur 'Stem die mij roept' - Bijbels geloven met Patrick Perquy

Deel 2. Enkele toegangspoorten tot de ideeën van Patrick Perquy

door Jef Schoenaerts

Inleiding

Het geloof van Patrick Perquy was door en door Bijbels. De ondertitel van het boek: 'Bijbels geloven met Patrick Perquy' verwijst daarnaar.

Tot een goede halve eeuw geleden was het lezen van de Bijbel in katholieke middens niet aangewezen. De Schrift was zelfs een gevaarlijk boek, goed voor protestanten maar niet voor rechtgelovigen. Al die Bijbelse verhalen zouden slechts leiden tot geloofstwijfel terwijl geloof vooral een statisch gegeven van waarheden was dat allereerst moest verdedigd worden.

Vanaf Vaticanum II werd geloof een dynamisch gebeuren waarbij de Bijbel terug het eeuwenoud verhaal werd van God met zijn volk. PP nam deze omslag ernstig en '... leerde zijn volk (de Bijbel) lezen.' Hij heeft deze verfrissende kijk op de Bijbel onderbouwd met lectuur van leermeesters uit de filosofie en menswetenschappen. Tegelijk oefende hij de praxis waarmee een gelovige gemeenschap die Bijbel in vieren en dialoog een plaats kon geven.

Wat je in dit artikel aantreft, is geen recensie van het boek.

Ik voel mij niet geroepen om een kritisch waardeoordeel te vellen over de inhoud of over eventuele hiaten of gebreken. Daarvoor ben ik te weinig beslagen in de ondertoon van het boek nl. het gesprek dat PP voert met negen leermeesters waaronder René Girard, Jacques Lacan, Jacques Derrida, Michel Foucault, Giorgio Agamben, Paul Ricoeur, Lytta Basset e.a. Ik laat deze leermeesters op zich grotendeels onaangeroerd.

Waar het mij dan wel om te doen is?

Via zes toegangspoorten wil ik aftasten hoe een intellectuele veelvraat en gelovige zoeker als PP door de confrontatie met die leermeesters beïnvloed werd in zijn denken over en in zijn omgaan met de Bijbel. Hoe ikzelf dit heb gelezen en heb begrepen, probeer ik in dit artikel te verwoorden.

Daarnaast stel ik de vraag wat hij mij vanuit zijn worsteling te bieden heeft aan inzichten en praktijken voor mijn eigen geloofstocht en eventueel voor de weg die Filosofenfontein als gemeenschap bewandelt. Dat komt in een laatste aflevering in volgende e-Bubbels aan bod.

Klinkt dit jou te particulier of te detaillistisch in de oren: deleten is de eenvoudige oplossing. Er wordt daarbij gelukkig geen papier verspild want de e-bubbels zijn digitaal.

Nog even praktisch: waar zinvol laat ik de auteurs (en achterliggend PP) via citaten zelf aan het woord waarbij de getallen tussen haakjes verwijzen naar de pagina's in het boek. En tenslotte: PP staat voor Patrick Perquy.

1. De Bijbel is allereerst een levend verhaal dat ook vandaag verder gaat.

“Het verhaal is een onderschatte vindplaats van waarheid. De verbinding tussen het levensverhaal van mensen en de Bijbelse verhalen is bepalend om van een gelovige gemeenschap te kunnen spreken. Bijbels geloven betekent immers: geloven-in-verhalen. In de liturgie die Patrick voorstaat zal het verhaal, zowel van mensen als van de Bijbel, een prominente plaats innemen.” (252)

Elders in het boek staat er: de Bijbel is “een relaas van ontmoetingen van mensen met de Onnoembare.” (23) In dit relaas zijn wij als lezer betrokken partij: we beamen het getuigenis en worden zo zelf verteller en meteen ook deel van het **leesproces**. Er staat dus niet zomaar wat er staat. In de werkgroep Liturgie lasen we in de jaren '90 reeds het boek van Han Renckens 'Je eigen schrift schrijven'. En in diezelfde tijd schreef Marcel Braekers over deze thematiek het boek 'Begrijpt u wat u leest? - De veelzinnigheid van Bijbelverhalen'.

Voor ons klinkt dit alles dus niet nieuw. PP was hierin wel een voorloper in de overtuiging dat de interpretatie van de tekst telkens opnieuw door elke gelovige lezer dient te gebeuren. Alleen zo is de Bijbel een levend boek dat relevant is voor ons vandaag.

2. De Bijbel lezen is naast léésproces ook léérproces met het joodse leerhuis als model

“Naar het model van het joodse leerhuis komen zinzoekers samen om Bijbelteksten te bespreken en te bestuderen. Waarheid ontstaat in dialoog. Een christelijke gemeenschap heeft een leerhuis nodig. Leerhuis en liturgie vormen één geheel. De liturgie wordt gevoed door het leerhuis en de inzichten van het leerhuis worden beleefd in de liturgie. Het één kan niet zonder het ander. De kerkgemeenschap van de toekomst zal een labo en een oefenplek zijn, een leerplaats voor geloof, hoop en liefde.” (267-268)

Niet toevallig was PP gehecht aan het leerhuis. Want de Bijbel lezen, is iets wat je moet leren in meerdere opzichten: “De voorganger maakt als lees- en leermeester de gezamenlijke, actuele en persoonlijke interpretatie van een voorgelezen fragment mogelijk. Bij de ontcijfering van de boodschap laat zij allen in de kring aan het woord.” (229)

Geloven is geen éénmanszaak maar gebeurt ook in gemeenschap op verschillende niveaus. Je laat je bij je studie van de Bijbel gezeggen door leermeesters én je gaat met die input in gesprek met geloofsgenoten.

3. Deconstructie als een kernbegrip bij de lectuur

“Deconstructie heeft te maken met het doorbreken van het logge gewicht van de metafysica en de religie.” Met deconstructie bedoelt Patrick alles wat ertoe bijdraagt de rigiditeit en de fixatie van een vastgelopen traditie - die dus geen echt *tra-de-re*, doorgeven meer is - open te breken om de band met het levende verhaal weer mogelijk te maken. (56) PP roept op om de Bijbel te bevrijden uit zijn ballingschap waarin hij door officiële, gecanoniseerde lezingen is opgesloten.

Uit hfdst. 3 van het boek met als titel 'Een opgeloste parabel is een dode parabel' haal ik één voorbeeld (Lucas 15,11-32) dat illustreert hoe **deconstructie** concreet werkt (97 e.v.). Bij de lezing van de parabel van 'de verloren zoon' verlaat PP de traditioneel voorgekauwde interpretatie die schematisch voorhoudt: de jongste zoon verbeeldt het kwaad (le mal commis) – de vader toont barmhartigheid – de oudste zoon blijft leven in verdeeldheid.

In navolging van Lytta Basset neemt PP een heel ander uitgangspunt, een ander interpretatieschema aan, hij reconstrueert. Dat doet hij door te focussen op de kwetsuren, op het lijden waarmee elk personage worstelt wegens aangedaan of ondergaan kwaad (le mal subi). Nieuwe vragen die daarbij aan de tekst gesteld worden en de consequenties daarvan bij de interpretatie maken dit wellicht duidelijk: Waar is de moeder in dit verhaal? Hoe verrekenen we de 'gierigheid' van de vader? Hoe wordt de 'iemand' uit vers 11 tot de 'vader' in vers 20? Door het opzetten van die nieuwe leesbril doorbreekt hij het traditionele leesschema en komt hij tot een rijkere inkleuring van de personages en tot een breder palet van identificatie door de lezer.

In het boek eindigt de toelichting bij deze parabel als volgt: "Welke lezing van deze parabel is nu de juiste? De allegorische lezing? De moraliserende lezing? Of een lezing die vertrekt vanuit de kwetsuren van de betrokkenen? Deze vraag is overbodig wanneer je door de parabel en haar lezing geraakt wordt." (105)

4. Religie versus Bijbels geloof, of: het eigene van Bijbels geloven

"Is er een onderscheid tussen religie en Bijbels geloof? De kern van de religieuze ervaring is dat de mens God, en bij uitbreiding de goden, nodig heeft. De goden zijn wispelturig en onbetrouwbaar. Je moet ze gunstig stemmen. Je kunt de goden welgevallig zijn of dankbaarheid betuigen door offers te brengen. De studie van de Bijbel opent juist een spoor dat de religie geleidelijk desacraliseert en seculariseert." (112) Doorheen heel de Bijbel loopt een religie-kritische lijn (zie bv. Jesaja 44,16-18): geen offers maar gerechtigheid die allereerst barmhartigheid is. Sloganesk samengevat: in de religie heeft de mens God nodig, in het geloof heeft God de mens nodig.

"Het uitzuiveren van dit onderscheid is fundamenteel. Een religieuze aanleg hebben we van nature. De meeste mensen voelen zich verbonden met de grotere werkelijkheid. Die verbinding biedt troost en geeft zin. De Bijbel houdt echter de adem in en vindt de religieuze roes beangstigend. Tegenover de dienst aan onze eigen – overigens legitieme – behoeftes, staat de Godsdienst: de Bijbelse God dienen is – nog een paradox – Hem vergeten ten voordele van de mens die het moeilijk heeft. Het appel van de Thora en het Evangelie doorbreekt onze comfortzone en maakt ons tot onrustige, kritische zoekers. Het is een profetisch, politiek appel vóór rechtvaardigheid en tegen onderdrukkende mechanismen." (263)

5. De Bijbelse traditie: drager van een revolutionair potentieel

Vaak wordt er een kunstmatig onderscheid gemaakt tussen het Eerste Testament (met de 'God van de wraak') en het Tweede Testament (met de 'God van de liefde').

Het Oude Testament bevat duidelijk 'religieuze' sporen (cfr. gewelddadige offers en rituelen, het beeld van een machtige en gewelddadige God) die wijzen op het traditioneel karakter van de oude joodse religie. "Toch bevat de Bijbel veel verhalen die ons op het spoor zetten van een revolutionair nieuw godsbeeld waarin juist de kwetsbaarheid en de vergevingsgezindheid van God op de voorgrond treden. In talloze bijdragen benoemt Patrick deze verschuiving als een evolutie van 'le Dieu des armées' (de God van de legermachten) naar 'le Dieu désarmé' (de ontwapende God). Deze 'ontdekking' is zo radicaal en de impact ervan zo vérstrekkend, dat het niet abnormaal is dat het oudtestamentische godsbeeld bijzonder complex is en veel tegenstrijdigheden lijkt te bevatten." (140)

Deze omslag in het godsbeeld wordt elders in het boek nog anders verwoord. (263-264)

"Het Bijbelse geloof wil de mens van de afhankelijkheid van de goden bevrijden. Daarom moeten we de goden breken. De God van de Bijbel openbaart zich eerst als een God van de machten (le

Dieu des armées) en evolueert tot een geweldloze God (le Dieu désarmé), de God van Liefde. Maar we leven vandaag in een bijzondere tijd, waarin de godsvraag nog anders gesteld wordt. Je zou kunnen spreken van de goddeloze God en dan raken we aan het atheïsme en komen we dicht bij het Bijbels denken met een God die zichzelf niet zo belangrijk vindt: niet God, maar de weduwe en de wees zijn de hoofdrolspelers in het Bijbels verhaal”

6. Een origineel Bijbels denkmodel laat God tot zijn recht komen (28ev)

PP houdt een sterk pleidooi om de Bijbel niet gefragmenteerd te lezen maar hem in zijn totaliteit te bekijken. Dan pas komen de fundamentele evoluties in beeld die het Bijbels godsbeeld heeft ondergaan. Dergelijke meer globale lezing behoedt ons ook voor eenzijdige voorstellingen van God en mens.

In zijn Bijbelse lectuur hanteert PP een denkmodel dat hij ontleent aan Paul Beauchamp. In zijn verzet tegen elk exclusief liturgisch en moralistisch gebruik van de Schrift probeert PP de grote Bijbelse verhalen te vatten in een serie van vijf schakels. In die vijf momenten komen meteen ook de grote mysteries, de kernvragen van het leven/van het geloof aan bod. Als schakels onderkent hij:

- **gave** (met de vraag: is er een schenker of is alles een ‘lucky deal’?)
- **thora** (met de vraag naar het doel van dit verbod, van deze begrenzing: wil het de mens kleinhouden of het oneindig verlangen redden?)
- **overtreding** (met de vraag naar het waarom van de zondigheid?)
- **straf** (met de vraag: wie sanctioneert? Is het een God-straffer? Of straft het kwaad zichzelf?)
- **vergeving** (de laatste schakel en meteen de meest oorspronkelijke in het denkmodel)

Een verhaal wordt helaas zelden in het volledige verband van de vijf schakels gelezen en dus ook zelden in zijn volledige spanningsboog. In de traditionele lectuur van de Bijbel is de interpretatie daardoor vaak gereduceerd van vijfluik tot drieluik: thora - overtreding - straf. En meteen werd de verhouding tussen God en mens geamputeerd tot een eenzijdige verhouding van wet - zonde - straf. Het onderbelicht laten van de schakels gave en vergeving heeft ons zo opgezaald met een eenzijdig beeld van de God-rechter.

PP benoemt de vergeving in het Bijbels denkmodel als de laatste maar tegelijk als de meest oorspronkelijke schakel. Dit wordt prachtig-ontroerend verwoord in volgende gedachte: “Hoe verwelkomt een barmhartige God een mens die voortijdig uit het aardse leven stapt? We kunnen het ons niet hartelijk genoeg voorstellen. Onze menselijke handen waren te zwak of onze armen te kort om ons kind, onze grootvader; onze werkmakker langer te dragen. Gelukkig kan God overnemen.” (33-34)

“De term ‘vergeving’ heeft bijna in alle talen een zinvol verband met de eerste schakel van de gave: gave-vergeving, ... De vergeving is een superlatief van ‘gave’, dus een uitnemende gave. Perquy vult het godsbeeld van de rechter daardoor aan met de vergevende God.” (34)

En tot slot

Foto: Jan Hertogen

Er is een licht dat mensen
sinds eeuwen doet geloven
in het ongelooflijke.
En soms word je
iets van die gloed gewaar
in ongerepte dingen.
En in ieder grootmoedig gebaar.

*Kris Gelaude
uit 'Voor wie woorden zoekt'*